

διαφθορά. Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς πῶς ἡ διαφθορά στὰ ἑλληνικὰ εἶναι ἀπάνω κάτω ἐκεῖνο ποῦ εἶναι καὶ στὰ γαλλικὰ. Πολλοὶ λένε πῶς ὁ τύπος ἀδερφοῦ εἶναι πρόστυχος· λοιπὸν καὶ τὸ rossignol εἶναι πρόστυχο, ἀφοῦ ἔρχεται ἀπ' τὸ λατινικὸ lusciniolum καὶ ἀφοῦ τὸ ἴ ἐγινε r, ὅπως καὶ τὸ λ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἐκεῖ ποῦ βλέπεις ρ ἀντὶς λ, δὲν πρέπει τὸ λοιπὸ νὰ φωνάζῃς ἀμέσως πῶς εἶναι πρόστυχιά· πρέπει νὰ γυρέψῃς νὰ μᾶθῃς μὲ τί τρόπο καὶ γιὰτί ἐγινε τὸ πρᾶμ, γιὰτί αἰτίαι λένε rossignol καὶ γιὰ τί ἄλλη αἰτία λέμε μεις τὸν ἀδελφὸ μας ἀδερφό. Μὴ φοβᾶσαι· δὲν ἔχω σκοπὸ σήμερα νὰ στὸ ζηγήσω· ἐσὺ πιά ἐμαθες νὰ λαλῇς σωστὰ γιὰ τούτα τάντιςαίμενα. Εἴρεις πῶς οἱ γλώσσες ἄψυχα πρᾶματα δὲν εἶναι· τὰ ὄργανα τοῦ κεφαλοῦ τίς φτείνουσι, καὶ τὰ ὄργανά μας εἶναι ζωντανά. Σὰν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ τὰ ὄργανα τῶν ἀνθρώπων ἔχουν καὶ κείνα νόμους ποῦ τὰ κυβερνοῦν. Αἰεὶ εἶναι νόμοι, πῶς τολμᾷ κανεὶς νὰ μιλήσῃ γιὰ διαφθορά; Κ' οἱ νόμοι αὐτοὶ δὲν κυβερνοῦνε μόνο τὰ ὄργανα, κυβερνοῦν καὶ τὸ νοῦ.

Παυλῆς. — Πές μου τώρα, σιὸρ Κωστή, ὅταν πιάνεις καὶ διαβάζεις κανένα βιβλίον γαλλικόν, κάθεται καὶ συλλογιέσαι πῶς εἶναι βάρβαρα τὰ γαλλικὰ; Θυμοῦμαι πῶς σὲ εἶδα μιὰ μέρα στὴν Ἀκαδημία, τὴν πρώτη φορὰ ποῦ ἔβγαζε λόγο ἕνας καινούριος ἀκαδημαϊκός. Εἴταν κυρίες πολλές, φορεμένες πιά μὲ τὴν ὑστερὴν τὴ μόδα. Εἴταν ἐκεῖ ὁ κόσμος ὁ πιὸ τσίλικος τοῦ Παρισιοῦ· μέσα σ' αὐτοὺς βρισκούνταν καὶ αὐτὸς ὁ Μικρογιάννης ποῦ μᾶς τὰ ψάλνει τώρα. Φαντάσου τὸ λοιπὸν ἐσὺ μιὰ τέτοια πόλη σὰν τὸ Παρίσι, ποῦ εἶναι πιά ἡ πρώτη πόλη τῆς Εὐρώπης, καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν πόλιν τοὺς πιὸ πολιτισμένους, τοὺς πιὸ πεπαιδευμένους ἀνθρώπους ποῦ ἔχει τὸ Παρίσι. "Οἱ τοὺς ἄκουγαν τὸν καινούριον τὸν ἀκαδημαϊκόν. Δὲ συλλογιόσθηκε ἕνα πρᾶμα: "Οἱ τοὺς αὐτοὶ χυδαῖα γλώσσα μιλοῦσαν καὶ ἔλεγαν Academie française καὶ ὄχι française. Σκέψου το τώρα καὶ τοῦτο, φίλε μου, καὶ σκέψου το καιρό, ἴσια ἴσια γιὰτί μιλοῦνε γλώσσα χυδαῖα μπόρεσαν καὶ ἔκαμαν Academie française.

ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀθηναϊκὴ ἡχώ

Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος. Δοῦλος ἀργυρώνητος, ἀπ' οἰκισθῆποτε τῶν βαρβάρων—πολλὰκις ὄχι καὶ τόσον μεμακρυσμένων—χωρὼν προσερχόμενος, γίνεται ἐλεύθερος, γίνεται ἄνθρωπος, μόλις πατήσῃ τὸ ἑλληνικὸν γῶμα. Ἔθνος πολέμησαν ἀπεγνωσμένως ἐπὶ ἐλάνκληρον ἐπταετίαν διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς μικρᾶς ταύτης γωνίας, ἡ ὁποία καλεῖται Κράτος Ἑλληνικόν, δὲν ἐδύνάτο παρὰ τοιοῦτο νὰ θεσπίσῃ τὸ θεμελιώδες τοῦ

Συντάγματός τοῦ ἄθρονον. Χῶμα ζυμωμένον μὲ τὸ αἷμα τῶν τυράννων, ἦτο φυσικόν ν' ἀποκτήσῃ τὴν θαυματουργὸν ιδιότητα, μόλις διὰ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ποδὸς νὰ μεταβάλλῃ τὸν δούλον εἰς ἐλεύθερον.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ ἄθρονον τούτου καὶ τῶν ὁμοίων τοῦ ἀντιτάσσουσι μερικὰς ἔχι ἀσημάντους παρατηρήσεις οἱ σοσιαλισταί. Αὐτοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ ἀκριβὴς καὶ πραγματικὴ τήρησις τοῦ εἶνε χίμαιρα αὐτόχρημα ἐν κοινωνίᾳ, ἐν ἣ δὲν ἀνεκηρύχθη ἀκόμη, ὅπως τοῦ ἀτόμου ὁμοίως καὶ τοῦ πράγματος, ἡ ἐλευθερία. Τὸ ἐν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἄλλου. Ἀδιόφορον ἂν δὲν ἀνταλλάσσεται πλέον μὲ χρήματα ὁ ἄνθρωπος. Εἶνε καὶ θὰ εἶνε πάντοτε δούλος ταλαιπωρημένος καὶ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων δυστυχέστερος, ἐφ' ὅσον βασιλεύει ἡ δουλεία τοῦ πράγματος, πρὸς κτήσιν τοῦ ἀποίου πρέπει τώρα εἰπέρ ποτε νὰ συναγωνισθῇ αἰματηρῶς πρὸς τὸν ἀδελφόν του καὶ νὰ πωληθῇ ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς ἕνα κεφαλαιούχον, πωλημένον καὶ αὐτὸν εἰς ἄλλον ἀνώτερον.

Τὴν κατάστασιν ταύτην δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε κανεὶς σοσιαλιστής, — ἐν Ἑλλάδι δηλαδὴ συνδρομητῆς τῆς ὁμωνύμου ἐφημερίδος—διὰ νὰ τὴν βλέπῃ καὶ νὰ τὴν ἀναγνωρίζῃ. Ὁ ἄνθρωπος καταθλιβόμενος ὑπὸ τοῦ καθεστώτος, δεσμευμένος ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν, θῶμα τοῦ βιωτικοῦ ἀγῶνος, δὲν εἶνε ἐλεύθερος ὅσον θ' ἀπῆται, ὄχι βέβαια φιλοσοφικῶς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον κοινωνικῶς ἢ ἔννοια τῆς λέξεως. Ὑπάρχουσι περισσότερον καὶ ὀλιγώτερον δούλοι, ὅπως περισσότερον καὶ ὀλιγώτερον ἀνεξάρτητοι. Τὸ ζήτημα εἶνε ὅτι ὅλοι σήμερον δουλεύομεν· ἡ δὲ ιδέα τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας εἶνε ἀκόμη ὄνειρον χρυσοῦν, τὸ ὅποιον μόνον εἰς ἀπώτατον μέλλον διαδέλπει ὁ φιλοσοφικὸς ὀφθαλμός. Μάλιστα, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὅλοι τὸ βλέπομεν αὐτὸ σήμερον καὶ τὸ αἰσθανόμεθα καὶ τὸ ἐννοοῦμεν καὶ ὅλοι τὸ ἀνεχόμεθα, διὰ τῆς συνηθείας, ἢ, ὅπως ἔλεγεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὁ κ. Καλλικλάνος, διὰ τῆς μιμησεως, περιμένοντες ἀγογγύστως τὸ κρεῖττον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὀλίγοι δειροπόλοι πρὶν τὸ τυποῖ ἐργάζονται. Πλὴν ὑπάρχουσι καὶ δουλεῖται περισσότερον αὐτῆς τῆς γενικῆς ἀπορχῆς, δουλεῖται σκληραῖ, ἀποτελοῦσαι πληγὰς αἰσχύνῃς ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ σώματος, ἐξαιρετικαὶ δουλεῖται, κινῶσαι τὴν ἀγανάκτησιν καὶ προκαλοῦσαι ὄλων τὴν ἐπέμβασιν. Κατ' αὐτὰς ὁ τύπος τοῦ γραμποῦ νόμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου κήδεται κυρίως ἡ πολιτεία, δὲν παραβιάζεται, οὕτως ὥστε νὰ ζητηθῇ ἡ ἄμεσος ὑπ' ἐκείνης ἐπανόρθωσις. Ἀπεναντίας τηρεῖται εὐλαχέστατα· πλὴν ἐξανίσταται ἡ συνείδησις, ὁ ἄγραφος νόμος, καὶ διακρίεται ὁ ἀνθρωπιστής ὑπὸ τῆς θερμῆς, τῆς ἱερᾶς ἐκείνης πρωτοβουλίας, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν εἰς τὰς κοινωνίας ἠνώρθωσε τὰ κακῶς κείμενα.

Ἐννοῶ τὴν ἀληθῆ σωματεμπορίαν τὴν διενεργουμένην ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα αἰσχροκερδῶν καὶ ἀσυνειδήτων ἐκμισθωτῶν τῶν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν παίδων, κυρίως τῶν ἐκ Μεγαλοπόλεως, τὰ ὅποια οἱ πατέρες τῶν ἐκχωροῦσι νὰ τοῖς δουλεύωσιν ἀντὶ ἐκατὸν δραχμῶν ἐτησίως. Ἡ Κυβέρνησις, πρὸς τὴν ὁποίαν τὰ βάρσκα τῶν μικρῶν κατηγγέλθουσαν πολλὰκις, ἐπεμψεν ἐσχάτως ἑγγράφον πρὸς τὸν Σύλλογον Παρχασ-

σόν, — τοῦ ὁποίου ἡ ἐν παντὶ ἀξιεπαινος κοινωνικὴ δρᾶσις ἐξήρθη καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῶν σελίδων τούτων, — ἀναθέτουσα εἰς αὐτὸν νὰ φροντίσῃ δι' οἶων μέσων ἡθελεν ἐγκρίνει, μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς πάντοτε καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῆς, περὶ τῆς ταχέως καταστολῆς ἀτόπου, ἡ ἐπιπλέον ἀνοχῇ τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἐτίμα τὴν πρωτεύουσαν Κράτους ἐλευθερίου.

*

Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ εὐτυχῶς, καθ' ἣν ἡ προσοχὴ τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοινού ἐστράφη συμπαθῆς πρὸς τοὺς μικροὺς ὑποδηματοκαθαριστάς, ἐφημεριδοπώλας καὶ ὀψοκομιστάς. Εἰς πόλιν περίφημον διὰ τὸν βρόβον τῆς καὶ τὸν κοριοτόν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀστός ὁ ἔχων τὸ ἐνοστικτὸν τῆς καθαριότητος ὀλίγον περισσότερον τοῦ χοίρου ἀνεπτυγμένον, ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὴν ψήκτραν δις καὶ τρίς τῆς ἡμέρας τὰ ὑποδήματά του, ἡ ὁποία κατανάλισκει καθ' ἑκάστην δεκασιχλίκια φύλλα ἐφημερίδων καὶ εἰς τὴν ὁποίαν χιλιάδες ἀνθρώπων ζῶσιν ἀνευ οἰκογενείας, ἡ πολυπληθὴς στρατιὰ τῶν μικρῶν λοῦστρων, τῶν τεταγμένων εἰς τὰ ἐπαγγέλματα ἐκείνα σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, εἰνὲ τί τῆς πρώτης, τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης καὶ παρέχει ἰδιαιτέρην φυσιογνωμίαν εἰς τὴν καθημέραν αὐτῆς ζωὴν, οὕτως ὥστε καὶ ὁ μᾶλλον ἀδιάφορος νὰ τοὺς προσέχῃ καὶ — διατὶ ἔχι — νὰ τοὺς συμπαθῇ. Πῶς ζῶσιν ἄρα γε, τί τρώγουσι, ποῦ κοιμῶνται, πόθεν ἔρχονται, ποῖα τὰ ἦθη τῶν καὶ τὰ ἔθιμά των; Ἀποτελοῦσι σῶμα ὀργανωμένον, συντεχνίαν, ἀδελφότητα; ἡ εἶνε καθεὶς χωριστὰ ἐγκαταλειμμένος εἰς τὴν τέχνην του, εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὁ μικρὸς — τόσῳ μικρὸς πολλὰκις, ὥστε μόλις νὰ δύναται νὰ χειρισθῇ τὴν ψήκτραν — ὅμα τοῦ μεγαλειτέρου, μὲ τοὺς πρώτους ἰούλους τῶν περνεῶν, ὁ ὁποῖος τὸν πιέζει, καὶ τὸν ὑβρίζει καὶ τὸν δέρει;

Ἡ ἔδρασις τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων, τὴν ὁποίαν ἐπεκρότησε καὶ ὑπεστηρίξεν ἐμοθυμῶς ἡ κοινωρία, διὰ καὶ ἐκαρποφόρησεν, ὑπῆρξε τὸ σπουδαιότερον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου. Ἡ θερμὴ προστασία τοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ ἐνηργέτησεν ἀληθῶς τὰ ταλαίπωρα πλάσματα καὶ εἶδομεν πολλὰ ἐξ αὐτῶν αὐξήθεντα εἰς πολίτας χρηστούς, χειραγερτημένους πλέον ἐκ τῆς θλιβεράς δουλείας, εἰς τὴν ὁποίαν διήλθον τὴν παιδικὴν αὐτῶν νεότητα.

Ἀλλὰ δὲν ἐξησφαλίσθη διὰ τούτου οὐδ' ἀνεκουφίσθη ὅλων ἡ τύχη. Διαμένει πάντοτε ἀκαταγώνιστος ἡ πλειονοψηφία τῶν δυστυχῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα οὔτε εἰς τὴν Σχολὴν φοιτῶσιν, οὔτε τὸν Παρνασσὸν γνωρίζουσιν, οὔτε τὸ Ταμιευτήριον χρησιμοποιοῦσιν. Αὐτὰ ζῶσι τὴν κτηνώδη αὐτόχρημα καὶ ἐλσεινὴν ἐκείνην ζωὴν, τῆς ὁποίας πολλάκις μέχρι τοῦδε παρέσχον λεπτομερεῖας αἱ ἐφημερίδες. Τὰ βλέπει βραχνότατα καὶ γυμνόποδα, ὠχρὰ τὴν ὄψιν καὶ ἰσχνὰ, βεβαίως ἐκ τῆς ἀνεπαρκούς τροφῆς καὶ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ὕπνου. Ἡ ζωὴ των εἶνε ἐστρεβλωμένη, μαρτυρικὴ πάσχουσι καὶ μαραίνονται ὡς ἄνη ἀπὸ τῶν ὁποίων ἔλειψεν ὁ ἀήρ. Καὶ ὅμως ἐργάζονται πολὺ καὶ καρδίζουσιν ἀρκετὰ, τὸ βλέπει ὥστε νὰ παρῇ καὶ σὺ ἴσως περὶ τοῦ μεγέθους τῆς πρώτου φιλαργυρίας, τῆς ἰσχύος τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον τὰ κάμνει νὰ ζῶσιν οὕτω γλίσχως καὶ νὰ

στερῶσιν ἑαυτὰ ἐνωρίς καὶ τῶν ἀπολύτως διὰ τὴν ζωὴν των ἀναγκαιῶν . . .

Καὶ ὅμως πόσον ἀδικον θὰ εἶχες, ἂν τα ἔκρινες τοιουτοτρόπως! Θὰ ἡθελεν καὶ αὐτὰ νὰ ζήσουν ἀνθρωπινότερα, ἀλλὰ δὲν ἔχουν τὰ μέσα, δὲν τοὺς περισσεύουν χρήματα, μολονότι ἐργάζονται τόσον. Εἶνε δούλοι. Ὁ πατήρ των τὰ ἐμίσθωσε, τὰ ἐπώλησεν ἀντὶ ποσῶν εὐτελοῦς εἰς ἓνα ἄνθρωπον ἐδῶ, μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ ἐργάζωνται ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ ὅσα χρήματα καρδίζουσιν εἰς αὐτὸν νὰ τα παραδίδουν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπαιτεῖ δύο δραχμὰς τὴν ἡμέραν τοῦλάχιστον, ἀπὸ καθενὲν τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἔχει μισθώσει. Θέλει δηλαδὴ νὰ συνάξῃ 730 δραχμὰς κατ' ἔτος, χωρὶς οὔτε τὸ ἐν ἔκτον τοῦ ποσῶ αὐτοῦ νὰ ἐξοδεύῃ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἑκατονταδράχμου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ ἐπιδόματος. Εἰς τρώγλην ἐπομένως, εἰς τὴν ὁποίαν μόλις θὰ ἐχώρουν τρία, ἐκεῖνος κοιτάζει ὁμοῦ κατὰ γῆς δέκα καὶ δεκαπέντε παιδιά. Μίαν κατ' ἔτος ἐνδυμασίαν τοῖς παρέχει, τὴν αὐτὴν διὰ τὸ θῆρος καὶ τὸν χειμῶνα, πολὺ ξύλον, ὅταν ἡ ἡμερησία εἰσπραξὶς εἶνε ὀλιγωτέρα τοῦ ἀπαιτουμένου ποσῶ, καὶ ὀλίγην ξηρὰν καὶ ἐλσεινὴν τροφήν. Τὸ κρέας τοῖς εἶνε ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐκτός τοῦ Πάσχα, ποῦ ψήνουν τὸν ἀμνόν, εἶνε ζήτημα ἂν το τρώγουν ἄλλην ἡμέραν. Εἷς ἐμβολιασμένης τῆς Νεαπόλεως, ἔχων καὶ τὸ ἐπαγγέλμα τοῦ ἐκμισθωτοῦ, πρὸς τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα τῷ παρεπονούντο ὅτι τὸ ἔτος ἐκεῖνο δὲν εἶχον δοκιμάσῃ τὸ κρέας, ἔλεγεν αὐστηρῶς:

— Ὅλο κρηάς, κρηάς! Ὅρνεια μοῦ γενήκατε, βρωμῶπαῖδα!

Ὅποιος τρώγει λοιπὸν κρέας γίνεται ὀρνειο; Ἰδοὺ πῶς ἡ αἰσχροκέρδεια ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀνάγκωσιν τῶν κατὰ τῆς κραιωταγίας ἄρθρων τοῦ κ. Πλάτωνος Δρακουλῆ. Καὶ ἰδοὺ πῶς ζῶσι, πῶς τρέφονται, πῶς ἐνδύονται καὶ πῶς κοιμῶνται τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἐργάζονται νυχθημέραν, διὰ νὰ πλουτῶσιν ἀσυνεδήτους . . . Ἀλλὰ δὲν εἶνε αὕτη ἀληθὴς σωματεμπορία, δουλεία αἰσχυρὰ, κατὰ τῆς ὁποίας ἦτο δίκαιον καὶ ἐπεῖγον νὰ ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα;

*

Καὶ ὑπῆρξεν εὐστοχος ἡ ἐνέργεια τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Σύλλογος Παρνασσός, — χωρὶς νὰ κολακευθῇ, συνειθισμένος πλέον εἰς τοιαύτας τιμὰς — ἦτο ὁ μόνος κατάλληλος νὰ προσκληθῇ, ἵνα φροντίσῃ περὶ τῶν δυστυχῶν ἀποκλήρων. Κατόπιν συσκέψεως ἀπεφασίσθη νὰ συστηθῇ ἐκ τῶν μελῶν του ἐπιτροπὴ, εἶδος προπαγάνδας, σκοπούσης νὰ πείσῃ τοὺς κηλοὺς πατέρας τῆς Μεγαλοπόλεως ὅτι, ἂν ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκμισθωτῶν παρέδιδον εἰς τὸν Σύλλογον ἀπειθείας τὰ τέκνα των, καὶ περισσότερα θὰ ἐκέρδιζον καὶ πατριώτετα θὰ ἐπροστατεύοντο καὶ καλλίτερα θὰ ἔζων. Τοιοῦτο εἶνε περὶ τοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας, τὸ ὁποῖον εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν νὰ ἐφαρμοσθῇ ταχέως.

Διότι εἶνε αἰσχος νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὑφίσταται ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων καὶ θυνάμει τακτικῶν συμβολαίων τοιαύτη ἀτιμία καὶ νὰ τὴν ἀνεχώμεθα ἀπαθεῖς καὶ ἀνάλγητοι. Ἡ μεγάλη πρωτεύουσα μὲ τὴν τύρβην τῆς ἅς μάθουν ὅτι δὲν εἶνε ὁ κατάλληλος τόπος, διὰ νὰ ἐρχῶνται οἱ ἐπαρχιωταὶ νὰ ἐγκληματαῖν

ἐκ τοῦ ἀφανοῦς. Τὰ ἐγκλήματά των ἀποκαλύπτονται καὶ πατάσσονται. Πρέπει δὲ νὰ ἐμολογήσωμεν ὅτι ἐγκλημα οἷον ἀπεκαλύφθη καὶ κατηγγέλθη πρὸ τῆς κοινῆς γνώμης ὅτι διαπράττουσιν, οἱ πατέρες καὶ οἱ ἐκμισθωταὶ τῶν παιδίων αὐτῶν, τὰ ὅποια ἐν ᾧ ἐργάζονται λιμοκτονοῦσι καὶ ἐν ᾧ εἶνε ἐλεῦθερα πωλοῦνται ὡς σκλάβοι, — ὑπερακοντίζει κατὰ τὴν σκληρότητα ὅλα ἐμοῦ τὰ ἐγκλήματά τοῦ τελευταίου δεκαπενθημέρου, ἐξ ὧν ἐπλημμύρησαν αἱ ἀληθῶς αἱματόβρεκτοι στήλαι τῶν ἐφημερίδων.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

ΤΟ ΨΑΛΙΔΙ

Διονυσίῳ Ἡλιακοπούλῳ

— Πάψε τοῦτο τὸ παιγνίδι
 Ὅποι τοσό με τρομάζει
 Μὴ κινῆς πλεῖα τὸ ψαλίδι,
 Κύττα πῶς μ' ἀνατριχιάζει!
 Ἄν ἀλήθεια με πονῆς,
 Τὸ ψαλίδι μὴ κινῆς.

Τὸ θωρὸ νὰ λαμπυρίζῃ
 Καὶ γοργὰ νὰ κλῆ, ν' ἀνοίγῃ,
 Ἡ καρδιά μου λαχταρίζει
 Κ' ἡ ψυχὴ ζητάει νὰ φύγῃ.
 Ἄν τὸν ἄντρα σου πονῆς
 Τὸ ψαλίδι μὴ κινῆς. —

Οὔτε κλάψα, οὔτε φοβέρα
 Τὴν καρδιά της πεῖα περνάει,
 Το ψαλίδι νύκτα μέρα
 Εἰς τὸ χέρι της βαστάει,
 Πάντα πάντα διωπνῇ
 Δυνατὰ τ' ἀνοίγοκλεῖ.

— Πάψε τοῦτο τὸ παιγνίδι
 Ποῦ τρομάζω, ποῦ με φθείρει! —
 Καὶ τῆς ῥίχνει τὸ ψαλίδι
 Μιὰν αὐγὴ ἀφ' τοῦ παραθύρου
 Ἄλλ' ἐκείνη δὲ μιλεῖ
 Καὶ δυὸ δάκτυλα κινεῖ

Τὸ σχοινὶ τ' ἀλόγου πέρνει,
 Σὰν τρελὸς τὴν κυνηγáει,
 Τὴν ἀρπάζει, τῆνε δέρνει,
 Ἄλλὰ πάντα αὐτὴ γελάει
 Καὶ θωρῶντας διωπνῇ
 Τὰ δυὸ δάκτυλα κινεῖ

— Ὅ τὸ πηγάδι θὰ σὲ ῥίξω
 Ἄν δὲ θεὸς νὰ μ' ἀπαντήσῃς,
 Ἐκεῖ μέσα θὰ σὲ πνίξω
 Ἄν τὰ δάκτυλα κινήσῃς, —
 Ἄλλ' ἐκείνη διωπνῇ
 Τὰ δυὸ δάκτυλα κινεῖ.

Ἄφ' τῆ μέσῃ τὴν ἀρπάζει
 Καὶ καλὰ γερά τὴ δένει,
 Ὅ τὸ πηγάδι τῆνε βάζει
 Καὶ σφικτὰ τῆνε βασταίνει,
 Ἄλλ' ἐκείνη διωπνῇ
 Τὰ δυὸ δάκτυλα κινεῖ.

Μὲ θυμὸ τὴν κατεβάζει
 Ἐκεῖ μέσα λίγο λίγο
 — Ἄν τὸ κάμῃς πλεῖα — φωνάζει,
 Ὅ τὸ νερὸ μεμιάς σὲ πνίγω,
 Ἄλλ' ἐκείνη διωπνῇ
 Τὰ δυὸ δάκτυλα κινεῖ

Ὅ τὸ νερὸ γοργὰ τὴ ῥίχνει
 Ποῦ ὡς τὴ μέσῃ τὴ σκεπάζει,
 Μὰ ἔς τὴν ὄψι της δὲ δείχνει
 Πῶς ὁ χάρος τὴν τρομάζει,
 Καὶ γελῶντας διωπνῇ
 Τὰ δυὸ δάκτυλα κινεῖ.

Μὲ γυρμένο τὸ κεφάλι
 Ἡ ψυχὴ του μέσα βράζει,
 Ἄφ' τὸν κόπο, ἀπὸ τῆ ζάλῃς
 Ὡς ὅταν σκύλος λαχανιάζει,
 Ἄλλ' ἐκείνη δὲ μιλεῖ
 Καὶ τὰ δάκτυλα κινεῖ.

Δακρυσμένος τὴ σηκώνει
 — Θὰ τὸ κάμῃς πλεῖα; — ῥωτάει,
 Ὅσο ἐκείνος περὶ θυμόναι
 Τόσο αὐτὴ χαμογελάει
 Καὶ κυττάζει διωπνῇ
 Καὶ δυὸ δάκτυλα κινεῖ.

Τὸ σχοινὶ μεμιάς ἀφίνει
 Καὶ τὸ σῶμα της βροντάει,
 Τὸ νερὸ τὴν καταπίνει,
 Ὅ νιὸς σκύφτει καὶ κυττάει
 Μόνο ἀπόξω ἀφ' τὰ νερά
 Τὰ δυὸ δάκτυλα ἀνοικτά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ